

126

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

CAMIL BACIU

EXPERIENȚA „COLOMBINA"

★

EDITATĂ DE REVISTA
ȘTIINȚĂ și TEHNICĂ

CAMIL BACIU

EXPERIENȚA „COLOMBINA"

★

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
Anul VI – Nr. 126

Dragi cititori,

Vă rugăm să ne scrieți impresiile și observațiile dv. critice cu privire la aceste povestiri și la prezentarea lor grafică.

Adresa noastră este: Colecția „Povestiri științifico-fantastice" a revistei „Știință și tehnică", Casa Scînteii, Piața Scînteii nr. 1, raionul I. V. Stalin, București.

Coperta-desen: GH. COSTIURIN

EXPERIENȚA „COLOMBINA"

I

Am dus paharul la gură, și sticla mi-a zăngănit pe dinți. Avea oare să mă cuprindă și pe mine neliniștea asta înfricoșătoare pe care o simțeam plutind în jur? Mi-am dat capul pe spate afundîndu-mi privirile în cerul limpede. Era ora la care soarele, atingînd muntele Richard, îl incendia. O ceață nespus de fină se ridica din fluviu, irizîndu-se și desprinzîndu-se în nenumărate văluri trandafirii.

Și deodată, nefirească, enormă, o coloană de fum s-a ridicat deasupra Dorchesterului. Tromba neagră s-a lățit peste zare, crescînd mereu, și din ea a țîșnit o ciupercă cenușie și luminoasă, culminînd cu o spumă de flăcări. Valuri imense de fum negru au acoperit-o o frîntură de secundă, răsfirîndu-se apoi și însoțind-o ca pe un lujer de foc.

Am început să tremur și mi-a înghețat șira spinării.

Oamenii se trînteau pe jos, urlau, se rostogoleau pe panta dealului, țipînd ascuțit și călcîndu-se în picioare unii pe alții. În mai puțin de zece secunde nu se mai vedea nici urmă din cei din Dorchester. Toți intraseră în corturi, se acoperiseră cu foile de azbest sau cu hainele despachetate. Nici pe terasă nu mai era nimeni — consumatorii fugiseră la bar și de acolo priveau muți, cu ochii larg deschiși.

Rămăsesem singur afară. Ciuperca se lățea mereu, iar cerul se întuneca în partea aceea. Razele amurgului împurpurau vălmășagul neguros care părea să izbucnească dintr-un vulcan în erupție.

Gura mi se uscase cumplit, dar pulsul îmi bătea normal. Nu puteam să înțeleg ce s-a întîmplat. Formulam automat judecăți simple, parafrazînd parcă o veche carte de școală: A explodat. Deci a fost Colombina. Deci Johnson s-a ținut de cuvînt. Un nebun în criză a ucis Dorchesterul.

În clipa aceea, zgomotul exploziei și suflul au ajuns la noi. Am avut senzația că mă cuprinde un vîrtej călduț, și în același timp o bubuitură groaznică mi-a cutremurat capul și pieptul, de parcă aș fi fost plesnit în țeastă cu un butuc de lemn. Mi-am astupat urechile cu palmele și am fugit în bar. Paharele de cristal fin, pentru șampanie, plesniseră toate. Într-un colț, Camuse îngenunchease și se

bătea cu fruntea de podea. De jos se auzeau hohote de plîns desperat, gemete de oameni. Își plîngeau rudele rămase în Dorchester. Dar... Groaznic!... Andrew cu Miriam plecaseră în dimineața aceea într-acolo!

— Oh, bestie, am răcnit, de unul singur, descleștîndu-mi gura cu greu. Oh, Andrew! Miriam!

Și încordarea în care trăiam de douăzeci și patru de ore s-a spart într-un hohot înnăbușit, gîlgîit, care nu mă ușura, ci-mi ardea coșul pieptului și gîtlejul.

II

Adeseori mi-am reamintit clipele acelea. Intensitatea amintirilor e dată, fără îndoială, de intensitatea trăirii momentelor respective. Se spune că de la această regulă fac excepție întîmplările neplăcute, dezgustătoare, nocive pentru cel care-și amintește și că acelea se estompează rapid, măturate de o forță ce apără conștiința. Dar forța aceasta caritabilă n-a întins nici un văl peste imaginea celor petrecute atunci.

Totul a început în urmă cu trei luni într-o după-amiază fierbinte de august, cînd mă întinsesem pe salteaua pneumatică, în camera de baie, singurul loc unde se mai putea respira în voie. Lăsasem aparatul deschis ca prin somn să deosebesc vocea lui Miriam anunțînd programul de mîine al lui „Chow-Tel-Company" sau citindu-și unul din primele ei reportaje.

Dar n-am apucat să ațipesc nici măcar o clipă căci intensitatea emisiunii a scăzut brusc, și, întrucît variațiile acestea mă scoteau din fire, am sărit drept în picioare să răsucesc butonul.

Am lipăit desculț pînă la televizor, dar m-am pomenit față în față cu Miriam. O schimbaseră la prezentarea programului de după-amiază și desigur că n-avusese timp să-și revadă textul. Într-adevăr, a tușit ușurel de vreo două ori — ceea ce însemna zece dolari amendă —, apoi a vorbit sacadat și impersonal. Anunța preliminariile acordului în ceea ce privește încetarea experiențelor nucleare, urmînd ca ulterior înțelegerea să fie definitivată și să intre în funcție corpurile de control reciproc.

Totul n-a durat decît două minute, dar a fost de ajuns ca să mă zăpăcească. M-a cuprins un entuziasm de băiețel și m-am dat peste cap prin cameră. Senatorul Dodge mi-a devenit simpatic și aș fi gustat Pentagonul ca pe o bucată de ciocolată. În sfîrșit făcuseră o treabă! Pe de altă parte, asta însemna că o să mai slăbească cercetările și oamenii lui Bouter, căci acordul atrăgea destinderea pe toate planurile! Mîine trebuia să vină și pe la noi la redacție nu pentru o anchetă propriu-zisă, dar ca să-și vîre puțintel nasul în treburile noastre. Erau toți din Chicago, numai Robert Snowders se născuse în Chandow, tatăl lui fiind chiar vecin cu noi. Robert, după ce se învîrtise pe lîngă ziarul local și încercase cîteva mici afaceri, fusese primit

la F.B.I. şi nu cred că s-ar fi găsit loc mai bun pentru el: mintea pentru orice fleac, dar fiindcă nu era prea deştept se încurca şi începea să vorbească în dodii. Din cei care îl cunoşteau nu-l lua nimeni în serios. Străinilor le făcea însă impresie bună cu faţa sa plină, statura îndesată, hainele puse la punct: părea un băcan serios care, chiar dacă îţi ia mai scump, îţi dă marfă bună. Din păcate nu putea să-şi ascundă ceafa şi miinile. Ceafa era groasă, roşie, umflată, iar miinile, cu degete scurte şi grosolane, pipăiau tot timpul ca nu cumva să le scape ceva bun.

După vestea asta nu se putea ca Snowders să nu-şi domolească zelul în vînatul vrăjitoarelor. Drăguţul de Roby n-avea să mai vină a doua zi cu zîmbetul lui slinos, întrebîndu-mă dacă-l iubesc pe Tom Paine! *

M-am încălţat la repezeală s-o iau pe Miriam de la „Chow" înainte de a pleca cu omnibuzul. Dar n-am apucat să-mi pun cravata că pe ecranul televizorului a prins contur un cap de om cu urechi clăpăuge. Fără transmisie sonoră, noul apărut era grotesc: fălcile osoase î se zbăteau în pielea pungită a feţei şi părea că latră fără glas. După cîteva secunde, cînd i s-a auzit vocea, l-am recunoscut: era John Johnson, regele minereului nobil, „magnatul cu cap de farmer"**, „bunul nostru strămoş în viaţă", în sfîrşit un coleg de breaslă şi de promoţie de-al lui Rockefeller-senior, o eminenţă cenuşie de mult pusă la naftalină. Nu ştiu cu ce şi-a început cuvîntarea — pierdusem şase sau şapte secunde. Dar „Telegraph Chandow" a reprodus-o a doua zi şi am păstrat-o ca pe un document unic.

„Bunii mei copii — a spus el — vă salută un modest concetăţean al vostru, pe care fantezia ziariştilor l-a numit regele beriliului. Din păcate, metalele nobile nu-l înnobilează şi pe regele lor pînă acolo încît să-l împiedice să ruginească. Asta e tristul adevăr: John Johnson a îmbătrînit şi-şi va sărbători a optzeci şi cincea aniversare miine, la orele şase seara. Va fi poate ultima mea aniversare şi aş voi să las Americii o amintire plăcută. Sînt ridicat de jos, bunii mei copii, şi am ajuns în vîrful piramidei sociale făcîndu-mi loc cu coatele. Iniţiativa m-a transformat din boy în proprietar de hotel, din hotelier în fabricant, din fabricant în principalul acţionar al lui «Chow-Company». Această iniţiativă particulară care m-a stimulat merită un monument. I-l voi ridica. Acum, la orele acestea, cînd guvernul pare a-şi fi pierdut capul şi înclină spre dezarmare, eu spun cu hotărîre: «nu». Sîntem cu toţii împotriva armelor de exterminare în masă, împotriva experienţelor nocive, dar nu împotriva bombelor curate. Căci, copiii mei, bomba curată există. Un grup de savanţi şi de oameni de afaceri au hotărît să demonstreze lumii întregi proprietăţile de nebănuit ale calibrelor mici denumite Colombina, Dagmar, Sorento, Puck, Peter Pan, Danny. Vom face aceasta în ciuda celor care şi-au pierdut bunul simţ şi luciditatea în aprecierea relaţiilor de

* Tom Paine — unul dintre purtătorii de cuvînt al revoluţiei democratice americane din secolul al XVIII-lea (n. r.).
** Farmer — fermier în limba engleză (n. r.)

forță, vom face aceasta pentru că nu există altă cale și pentru că sîntem conștienți de răspunderea care apasă asupra noastră.

Acesta e monumentul pe care vreau să-l ridic inițiativei particulare: lansarea primei bombe atomice personale din univers! Ea a fost elaborată în uzinele mele, de către inginerii mei, cu metalul și uraniul meu. O mare parte a averii mele a fost investită în această bombă. Dar America merită asemenea jertfă! Și o voi face. Mîine, la ora șase seara o teleghidată de tip Colombina va fi lansată în preajma Dorchesterului".

Pînă aici ascultasem puțin intrigat, dar destul de calm discursul lui Johnson. Mă amuzase dezinvoltura cu care făcea abstracție de elementul motor al carierei sale: loviturile pe care le dăduse cu banda lui Marcussio în timpul prohibiției. Cînd a pomenit însă de Dorchester am tresărit. Nu erau decît 60 km de acolo pînă la noi, trecînd peste dealurile Srand și poalele muntelui Richard!

Își alesese, desigur, statul Massachusetts pentru experiență numai fiindcă are o populație densă și e tipic pentru aglomerările umane din est! La aceasta mai contribuise faptul că majoritatea clădirilor aflate în apropierea liniei ferate care duce către Chandow și apoi spre Groy îi aparțineau lui. Paguba posibilă s-ar fi repercutat mai întîi asupra averii sale.

„La ora 18 după ora Washingtonului — a urmat solemn —, proiectilul va exploda la cinci kilometri de periferia Dorchesterului. El va arde totul pe o rază de trei sute de metri, va distruge în proporție de optzeci la sută pe o rază de șase sute de metri iar după o mie și cinci sute de metri suflul exploziei nu va fi în stare decît să usuce rufele atîrnate pe frînghii. Tot acest teritoriu aparținînd fermei mele — moștenită de la tatăl meu, care o avea de la tatăl lui — îl pun la dispoziția savanților pentru binele Statelor Unite. Cetățeni ai Dorchesterului, dormiți liniștiți! Aerul vostru va rămîne la fel de pur ca acela al pădurilor de pe dealurile Srand. Pentru voi, Colombina nu va fi decît un foc de artificii! Experiența va fi transmisă de «Chow-Tel-Company». Noapte bună!"

Eram uluit. Gîtul mi se uscase și m-am trîntit în fotoliu ca lovit în cap. Johnson — Dorchester — Colombina... Ce mai era și aiureala asta? Cu o săptămînă înainte, „Chow" transmisese un reportaj despre atacarea coastei Oregonului de către un submarin sovietic încărcat cu torpile atomice. Abia la o oră după terminarea emisiunii se specificase că fusese un reportaj fantastic de tip Wells. Dar discursul lui Johnson ce mai fusese? Aruncarea unui proiectil, fie și „curat", la cinci kilometri de Dorchester părea ideea unui nebun. Nimeni n-ar fi putut s-o creadă. Atunci? Urmărea stimularea isteriei războinice ca o pîrghie de presiune asupra guvernului? Sau era un simplu exercițiu de apărare pasivă aranjat astfel încît să zgîndăre cît mai mult nervii oamenilor?

Abia după un sfert de oră mi-am revenit și m-am calmat. Nu mai aveam stăpînirea de sine de acum cinci ani; frecătura zilnică, aparițiile în fața diferitelor comisii mă sensibilizaseră bolnăvicios. Totuși

toate au o limită, chiar şi în această aţiţare a isteriei reci. Dacă pe mine mă scosese din fire bluful acestui Johnson, ce s-o fi intimplat cu gospodinele noastre, cu bieţii noştri dughengii, cu funcţionăraşii, a căror materie cenuşie e fiartă ca o conservă? Dar linişteşte-te, Eugen — mi-am spus —, era vorba că nu mai pui la inimă toate provocările astea! Era vorba că n-ai să te mai laşi impresionat de idioţenia cenzurii, de abuzuri, de propaganda deşănţată. Atunci? Jos emotivitatea! Dar ochii de nebun ai lui Johnson păreau să mai strălucească în sticla mată a ecranului.

Mi-am îmbrăcat haina in fugă şi am pornit spre studioul de televiziune. La mijlocul drumului m-am întilnit cu Miriam.

— Ce s-a intîmplat acolo, la voi? am intrebat.

— Nu ştiu nimic. M-am săturat de misterele lor. Au întrerupt deodată emisiunea, ingroziţi că au întirziat cu ceva, şi toată lumea a fost invitată să părăsească platourile, culoarele, să intre în cabine. Şi apoi a urmat Johnson

— A fost o transmisiune directă?

— Nu mi-am dat seama. Eram in cabina spicherilor, cu fetele, şi n-am putut afla nimic. Tu ce crezi?

— Eu?! Mi se pare totul o glumă proastă, de nepermis.

Am pornit mai departe în tăcere. Miriam era obişnuită să mă vadă certindu-mă... în gind cu cîte cineva şi nu mă întrerupea niciodată. Iar eu am început să ţin un incendiar discurs anti-Johnson ale cărui pasaje violente nu se puteau descifra decît după figura mea încruntată.

Retorismul meu lăuntric s-a consumat abia în preajma casei lui Miriam, şi, intrind în micul apartament răcoros, m-am simţit din nou bine dispus. Aş fi rămas ore intregi tolănit în vechiul fotoliu de pluş, povestind, dacă pe neaşteptate n-ar fi apărut Snowders purtind un uriaş buchet de flori.

Ne-am salutat din vîrful buzelor şi m-am inveselit văzînd că nu prea se simte in largul lui.

— Am trecut numai pentru două minute, i-a spus lui Miriam plescăind ciudat din buze. S-a intimplat ceva formidabil in istoria Americii. Pînă intr-o lună incepem războiul.

— Nu mă interesează, s-a strîmbat Miriam. Nu mai citesc ziarele.

— Cum? Ce ziare?! Tu ai fost chiar acolo, la studio, cind a vorbit...

— La studio? Azi am plecat mai devreme ca de obicei.

— Formidabil! Garrow, spune-i ce s-a intimplat!

— Habar n-am, am mormăit.

— Nu? Nu ştiţi nimic? Nemaipomenit! Nemaipomenit! A vorbit Johnson, strămoşul în viaţă...

— Termină! l-a întrerupt Miriam. Banalităţile astea mă agasează. Du-te mai bine şi ia ceva de băut.

Dar Snowders, care de obicei e curtenitor cu femeile, nu s-a mişcat din loc.

— Azi ridem, a spus el, poimiine o să ne dăm peste cap. Johnson are o bombă personală și va demonstra că există arma curată!

— Dar, Roby, parcă se retrăsese complet din arenă (asta il infuria: să-l chem pe numele mic pe el, președinte al unei subcomisii anchetatoare) sau fusese internat pentru nervi?

— Nu s-a retras niciodată, a condus totul din umbră ca un mare cap politic. Ascultă-mă pe mine, e ca un președinte neales, un Bismarck atomic...

— Haide, haide, am spus, nici ca bluf nu merge. Cînd a mai avut libera Americă președinte neales? Spune mai bine ce se ascunde in spatele bancului ăstuia. Hai spune-mi la ureche, să n-o plictisim pe Miriam.

Mi-am apropiat fața de a lui și m-a izbit un miros greu de alcool. De aproape i-am văzut și ochii — roșii, obosiți. Snowders era beat mort. Mi-a șoptit ceva fără cap și fără coadă.

— Bine, am spus, să ciocnim atunci pentru noul președinte!

— Să... ciocnim, a încuviințat el cu greutate și s-a ridicat să plece după băutură. Buchetul uriaș de flori pe care-l adusese ii slujise, desigur, la menținerea echilibrului. Cu miinile goale părea un acrobat gata să cadă de pe sirmă.

In clipa în care a ieșit i-am propus lui Miriam s-o ștergem, lăsîndu-l de unul singur, dar ea n-a vrut. Oricît, era gazdă. M-am hotărit atunci să-l îmbăt ca să scap de el, și o oră după ce s-a intors cu o porcărie de carcalete sforăia cu fruntea pe masă. L-am tras pînă la pat, l-am descălțat, l-am învelit și l-am încuiat în cameră. Apoi am pornit spre fluviu, am urcat cu omnibuzul pe dealul cel mai inalt și ne-am așezat pe terasa restaurantului lui Camuse.

Foarte departe cerul era ușor luminos. Acolo se afla Dorchesterul, și miile lui de reclame strălucitoare păreau că se reflectă pe boltă. Era un îndemn la visare acea suavă bandeletă albăstruie ce înconjura cerul negru ca o prevestire a lumii de dincolo de zare.

În clipa aceea mi-am amintit clămpăneala lui Johnson, și un fior mi-a trecut de-a lungul șirei spinării. Dar lumea dimprejur părea să fie foarte liniștită. Poate că nu trecuseră pe acasă in ultimele cîteva ore să vadă emisiunea. Cei mai mulți erau lucrători și militari de la „110“, care avuseseră după-amiaza liberă. Militarii rideau gros, însă destul de reținut, iar civilii mincau cuminte și beau cu inghițituri mici.

— Ar fi bine totuși să incerci să mă distrezi, stimate domn, mi-a spus Miriam. Îți respect tăcerile, dar nu in local.

N-a mai fost nevoie să spun ceva amuzant, căci in clipa aceea și-a făcut intrarea Percy Rank, marele scriitor al coastei. Venise însoțit de o femeie înaltă, drapată într-un soi de peplum verde-livid. El purta o haină-pijama largă, dungată și pantaloni reiați. Iar după dinsul venea secretarul său ducind un ciine de vînătoare care amușina în toate părțile.

Pe Rank îl cunoștea toată lumea și toți ii citeau cărțile. Dinsul publica de mult, din timpul lui Roosevelt, dar atunci scosese o pla-

chetă violent democratică şi acum trebuia să se reabiliteze în faţa high-lifeului *. De aceea producea în serie romane despre construcţii pe Tennessee, trilogii, piese stupide scrise în colaborare şi girate cu numele lui... Cel mai tare îl chinuia unicatul — voia să se vadă că natura a spart forma în care l-a turnat. Se îmbrăca fistichiu, la local dansa nu pe ring, ci lîngă masa lui, se pieptăna à la Titus Andronicus şi dacă nu s-ar fi îngrăşat cred că ar fi mers cu şoldurile descoperite aplicîndu-şi pe ele iniţialele „R.P." Cărţile lui, cu tensiune epică şi bine documentate, aveau totdeauna ceva artificios. Asta nu le făcea mai puţin citite — conţineau şi chestii picante, de scandal, la ordinea zilei —, iar el şi le recomanda călduros tuturor.

— Hello, Garrow, m-a salutat, şi zîmbetul lui comunicativ era şi el făcut.

Rank avea un temperament de peşte mort, dar era destul de deştept să nu uite asta niciodată şi destul de dibaci pentru a mima pasiuni şi amiciţii.

S-a apropiat de noi, a legat cîinele de un picior al scaunului şi şi-a căutat o poziţie ostentativ comodă. Aerul de mecena cu care voia să guverneze mica noastră masă mă amuza copios. Miriam însă s-a supărat şi i-a trîntit pe loc nişte obrăznicii seci, pe care dînsul s-a făcut că nu le bagă în seamă.

Pe la miezul nopţii a apărut şi Snowders. Mi-a spus la ureche cum a sărit pe fereastră şi cum a dedus unde sîntem.

— Se întîmplă ceva neplăcut, Garrow, mi-a şuşotit. Să faci bine să-ţi ţii gura.

Şi a început să-mi toarne despre Johnson şi destinele Statelor Unite.

— Ce tot sporovăiţi acolo? a intervenit Rank. Tot despre gluma idioată a lui Johnson?

— N-a fost o glumă idioată, a spus Snowders. Aici se ascunde ceva.

— Nu cumva crezi că ramolitul ăla mai are vreo putere?

— Da, cred. Ce a făcut Dodge e cu totul reprobabil. In definitiv avem nevoie de războiul rece. Cum să-l ducem? Cu tratate? Dacă într-adevăr se încheie un pact? Avem atîtea corpuri de armată răspîndite în toată lumea. Cum o să le trecem la muncă paşnică? Să le aducem aici să şomeze?!... Şi apoi educaţia de conchistadori, care li se face ofiţerilor şi soldaţilor de ani de zile, e un fleac? Iar, hm... în ceea ce priveşte dezarmarea ar trebui totuşi să avem primul cuvînt.

Era Snowders în întregime. Pornise să sprijine războiul rece, şi deodată, fără nici o legătură, se arăta partizan al dezarmării, pentru că în jurul său vedea patru perechi de ochi ironici şi dispreţuitori. Îşi încheie spiciul cu un atac plîngăreţ împotriva noastră şi încercă să ne provoace la o discuţie. Dar nimeni nu voia să-şi strice noaptea din cauza lui, şi s-a izbit de o indiferenţă totală.

---

* High-life — „înalta societate", protipendada (n. r.).

Către dimineață a debarcat la masa noastră maiorul Garry Baron, care, in ciuda capacității sale fusese scos din Ministerul de Război și trimis in micul Dorchester spre a-și „ispăși“ vederile sale democrate. Bluful lui Johnson îl scosese din sărite și vorbea numai despre asta. I-am făcut semn să tacă pentru că Snowders era acolo, dar nici nu-i păsa.

— Nevastă-mea e innebunită, mi-a spus el. Crede în toate prostiile. Cumpără costume antiatomice, plase, coșulețe, linguri antiatomice. Porcăria de ieri a scos-o din minți. Și din nefericire trebuie să recunoaștem că ascunde mult adevăr.

— Adevăr, ce fel de adevăr?

— Dar dumneata, Garrow, cum crezi că va începe războiul?

— Nu va incepe! Există o limită a radioactivizării atmosferei. O sută de bombe H, explodind împreună, ar forma un lințoliu care ar înveli tot globul.

— Garrow, înțelege, în clipele acelea n-ai avea de-a face cu oameni, ci cu nebuni. Spune, crezi că există nebuni?

— Cred.

— Ei bine, Johnson a făcut o glumă idioată, dar dacă un astfel de paranoic * reușește să strîngă în jurul lui o mie de desperați, o sută de bombe, o sută de teleghidate?

— Va fi paralizat înainte de a face o mișcare. Intre cei care conduc statul există și oameni de afaceri cu nervi solizi și capete lucide, care judecă la rece. Iar celor care urlă mai mult atmosfera de isterie le convine pînă la primejdia directă. Ei știu cît de tari sint rușii.

— Are dreptate, a intervenit și Rank, care nu se amestecase pînă atunci din cauza lui Snowders. Est modus in rebus **. Iraționalismul își mai găsește adepți în filozofie, dar în nici un caz nu poate sta la baza doctrinei economice a vreunui stat. Iraționalism teoretic, hm, asta mai merge. Imbecilitate politică? Fie. Nu însă sinucidere. Nu cred că s-ar putea înscena o lovitură de teatru la proporțiile astea.

— Oh, domnule Rank, nu-i cunoașteți pe acești șobolani opăriți!

L-am ciupit pe Garry; Snowders, pe jumătate adormit, începea să dea semne de trezire. Dar maiorul nu putea fi oprit.

— Dumneavoastră, domnule Rank, sînteți un om pe care-l respect cu deosebire. Romanul dumneavoastră fluviu despre nobilimea sudului m-a incintat. Dar de ce nu luați atitudine împotriva emisiunilor lui „Chow“, cum a fost cea de ieri? După cum ați spus, există o măsură în lucruri...

— Ah, nu. Asta nu! s-a grăbit să răspundă Rank. Și-a dat seama numaidecît că fusese pripit și a continuat. De altfel, domnule maior, există un curent de semnături cu scopuri antirăzboinice și

* Bolnav de paranoia — maladie mintală cronică manifestată prin idei fixe, prin mania persecuției, uneori prin halucinații (n. r.).

** Expresie latină care înseamnă: Există o măsură în lucruri (n. r.).

antinucleare. Se pare însă că forma asta e învechită, e nevoie de ceva mai eficace...

Şi a urmat cu consideraţii filozofice greu de înţeles pînă în momentul plecării. Femeia cu care venise Rank ne privea cu multă condescendenţă. Avea nişte ochi verzi, migdalaţi, minunaţi, dar lipsiţi de viaţă, şi un păr roşiatic stins, ca de bronz brumat. Se vedea că Rank o foloseşte decorativ. De altfel, nu-i plăceau femeile, cum nu-i plăcea să bea, dar făcea toate astea pentru a supralicita biata viaţă mondenă din Chandow.

Cind ne-am ridicat de la masă, Snowders abia se ţinea pe picioare, şi l-am urcat într-un taxi, iar Rank şi cu frumoasa lui s-au dus direct spre fluviu să-şi ia baia de dimineaţă. Secretarul său, care ducea ciinele, moţăise tot timpul şi acum dirdiia.

Eram obosit de moarte, dar nu-mi venea s-o las să plece plictisită pe Miriam, care răbdase ingereşte conversaţia noastră toată noaptea.

— Haide, fetiţo, i-am spus, o să te conduc şi o să-ţi povestesc ceva.

III

M-am trezit cu gura încleiată şi cu o groaznică durere de cap. Mi se învirtea în minte imaginea şefului căutîndu-mă prin redacţie, aceea a lui Miriam, întristată, şi cea a lui Andrew.

Incercam o senzaţie neplăcută gîndindu-mă la Miriam, pe care o făcusem să-şi piardă noaptea. Revedeam ochii ei mari, de pisică, nasul puţin lătăreţ, gura cu buze pline, arcuite şi-mi părea că o aud spunîndu-mi jumătate alintat, jumătate dojenitor: băieţel, băieţel!

Aş fi trecut pe la ea pe acasă, dar socoteam că trebuie să fie obosită şi că mai doarme. Am luat-o deci pe Broadway Line — bulevardul central care poartă acest nume în amintirea unei linii de apărare a vechilor fermieri. Magazinele se deschiseseră, dar patronii nu se aflau înăuntru, ci afară, pe prag, in grupuri mici, ca şi cum n-ar fi fost stăpinii unor clădiri impunătoare, ci ai unor mici dughene de periferie. La barul central era o adevărată adunare in dreptul intrării. In capul celor citeva trepte se urcase un cetăţean necunoscut care ţinea o predică deşucheată despre lumea de apoi. Eram prea mahmur ca să înţeleg ce spune şi am trecut mai departe. Pe măsură ce mergeam intilneam grupuri de oameni agitaţi care sporovăiau dînd din miini şi parcă certindu-se.

M-am reintors acasă să beau o cafea tare şi l-am găsit pe tata pregătindu-şi ceaiul. M-a privit îndelung, vădit nemulţumit de noaptea mea albă, şi nu m-am simţit prea la indemînă. Bătrinul era sever şi puritan din adincul sufletului şi nu înţelegea cum îşi poate petrece cineva timpul altfel decît ocupîndu-se de ştiinţă. Zece ore pe

zi trăia printre cobaii institutului, experimentînd seruri și vaccinuri, și dacă, in ciuda capacității și a integrității sale, nu-l făcuseră director, aceasta se datora groazei lui pentru funcțiile oficiale. Ultimii ani il îmbătrîniseră rapid, dar, aproape chel și cu timplele argintii, rămăsese la fel de frumos ca în tinerețe, unul dintre „capetele" cele mai tulburătoare din Chandow.

— Vezi, ți-am adus niște cărți, mi-a spus, răsfoiește-le înainte de a pleca la redacție.

Asta era o aluzie la faptul că în ultima vreme nu mai citisem îndeajuns. Terminasem filologia anul trecut, la Philadelphia — după ce-mi pierdusem un an la facultatea de fizică, atomistica atrăgîndu-mă deopotrivă —, dar catedra pe care o așteptam la Chandow nu se eliberase și între timp intrasem în gazetărie. Voiam să am banii mei și, într-un fel, să exersez cele învățate. Făceam cronici dramatice, mai ales cronici literare și uneori reportaje. Bătrînul era de acord cu profesiunea mea ocazională, numai fiindcă era ocazională, și mă imboldea neîncetat să-mi continui studiile. El insuși mare amator de literatură, *își pierduse multe nopți în vremea în care era student la medicină* pentru a-și copia fragmente enorme din Rimbaud. Filologia urmată de mine constituia într-un fel împlinirea unor vechi dorințe ale lui, și, fără ostentație, dar perseverent, îmi atrăgea atenția că literatura nu se face numai cu inimă, ci mai ales cu muncă.

După ce a plecat la institut am deschis aparatul. Era o emisiune de satiră destul de nostimă, după care au urmat știrile.

La început n-am înțeles prea bine ce spune spicherul, apoi am înmărmurit. Era din nou vorba de Johnson. Emisiunea de aseară nu fusese un bluf! Istericul acela bătrîn fusese într-adevăr in stăpînirea proiectilului și a mijlocului de a-l lansa! Asta depășea totul, era revoltător. Spicherul a continuat menționînd că pînă seara vor surveni date noi. Adăuga că cele spuse nu se referă decît la unele state centrale, unde se difuzase discursul lui Johnson, și că în restul țării nu se știe nimic.

Și eu fusesem toată noaptea la bar, orb și surd la cele ce se întîmplau. Vasăzică despre asta discutau atit de aprins negustorii de pe Broadway Line și toți acei pietoni matinali. Că bătrînul se arătase foarte calm nu mă mira de loc — de cîte ori avea o problemă în studiu lumea din jur ii apărea doar ca o gălăgie supărătoare.

Am plecat în fugă spre redacție și in drum am cumpărat ziarele de capitală. Spicherul mințise. Toate primele pagini erau acoperite de titluri in legătură cu Johnson. Vasăzică nu fusese o chestiune care să privească doar cîteva state centrale, așa cum se spusese la radio cu un sfert de oră mai înainte. In ciuda faptului că era tirziu și șeful *avea nevoie de mine, m-am oprit pentru a citi pe îndelete.*

Comentatorul lui „Cleveland Business Tribune" punea întrebarea: „Care e calea cea mai scurtă către război?" Comentariul il ataca pe Johnson și pe cei care îl sprijină arătînd că e vorba de o aventură puerilă. Ataca mai ales caracterul blufului, căci, dacă se încercase o

presiune asupra guvernului, lansarea Colombinei constituia un număr de circ, compromițător pentru toți cei care ar fi luat parte la el.

Comentariul din „Telegraph“ era mai tranșant. Reieșea că cincisprezece posturi de televiziune din alte multe state americane däduseră în paralel același program. Asta însemna că Johnson fusese înregistrat pe peliculă și că nu vorbise liber. Dar o înregistrare cere timp și operațiile de montaj, sincronizare, multiplicare, de asemenea. Discursul fusese pregătit deci în urmă cu două sau trei zile și nu se așteptase decît momentul potrivit pentru a fi difuzat. Raționînd mai departe, ajungea la concluzia că cei mai mulți oameni de stat și de afaceri susțineau dezarmarea, dar că un grup de businessmeni, desigur cei mai înrăiți, încercau o acțiune desperată.

Presupunerile comentatorului din „Telegraph“ păreau destul de logice: Johnson reprezenta grupul ultrareacționar interesat în menținerea celui mai furibund galop de înarmări. Grup care ar fi mers, cu orice riscuri, pînă la transformarea războiului rece în război cald. Dar pentru asta era nevoie nu numai de armament, ci și de opinie publică. Iar opinia publică sprijinea în mod vădit dezarmarea. Atunci? Era necesar să fie dusă o campanie de isterizare a populației.

Cu aceasta comentatorul își încheia demascarea lui Johnson și cerea urmărirea lui pe linie de stat. Articolul fusese scris aseară. Deci de atunci și pînă la emisiunea televizată de azi s-ar fi putut lua măsuri împotriva proprietarului Colombinei dacă anumite foruri nu l-ar fi apărat.

După ce am răsfoit alte trei ziare, am ajuns la articolul lui Rippman. Tuna și fulgera cum nu o mai făcuse niciodată. El salutase preliminariile acordului și — sublinia — nu-și închipuise că dacă există bătrîni iresponsabili, ei pot găsi sprijin la oamenii de afaceri lucizi, la militarii cu experiență și care gîndesc în perspectivă. Cerea o declarație oficială împotriva „bătrînului farmer“, cît și anchetarea publică a acestuia. Încheia asigurîndu-și cititorii de epoca de prosperitate pașnică ce avea să urmeze.

După o noapte de la apariția lui Johnson pe ecran începeam cu adevărat să-mi adun gîndurile. În fața mea, realitatea apărea rece și cenușie consemnată în coloanele ziarelor din capitală. Voiam să știu dacă nu cumva reacția grupului de extrema dreaptă va trezi simpatii în mediile înalte, antrenînd totodată și alți nemulțumiți.

Intrînd în redacție, i-am găsit pe băieți făcînd supoziții fantastice în legătură cu ultimele evenimente. I-am dat un telefon lui Miriam, dar plecase la Dorchester să înregistreze un spectacol al arhitecților. Cei de la „Chow“ mi-au spus că fratele meu Andrew o luase cu mașina lui. El lucra la o fabrică de oțel la Dorchester, dar locuia acasă cu noi, pentru că drumul nu-i lua mai mult de 40 de minute. Mi-a părut bine că Miriam e cu Andrew — dînsul e un fel de ediție nouă a bătrînului, și în apropierea lui te simți mai cumsecade decît ești și în deplină siguranță.

De-abia am lăsat receptorul și m-a chemat Snowders întrebîndumă dacă vreau să iau masa cu el. Cu nasul său de copoi adulmecase

ceva neplăcut în turnura evenimentelor. Reacţia manifestată de presa centrală avea un suflu democratic, şi dînsul ţinea să fie văzut la braţ cu un redactor al gazetei noastre. I-am răspuns că n-am timp şi, împreună cu băieţii, m-am dus să iau o gustare.

Trecînd spre centru, am fost opriţi de o coloană de maşini încărcate cu valize, saci de mînă, termosuri, ca pentru un camping de durată. Coloana părea să nu se mai sfîrşească, ajungînd pînă la fluviu. Ne-am apropiat de maşina din faţă să-i întrebăm unde se duc. Aveau cu toţii nişte figuri pămîntii şi păreau să nu înţeleagă buna dispoziţie şi calmul nostru.

— Pînă nu aflu că Johnson a fost închis, nu mă întorc la Dorchester, mi-a spus omul de la volan. Nu vreau să mestec cenuşă atomică. O să ne facem tabăra lîngă Chandow, printre dealuri. Avem corturi de azbest, sper că o să meargă.

Băieţii s-au îngrămădit în jurul lui.

— *Dar e o nebunie! Cum v-aţi gîndit că o să se întîmple ceva ?!* Orice bluf vă dă peste cap ?! Şi cine a avut ideea asta teribilă ?

— Eliberaţi drumul, n-o să stăm la palavre cu voi. Vă convine aici, la Chandow.

— Totuşi cine v-a dat ideea ? Sînteţi o coloană enormă. Cum v-aţi adunat atîţia ?

— Sîntem trei cluburi sportive. Şi cu asta, de ajuns.

Omul apăsă pe accelerator, maşina ţîşni înainte, şi am mai avut vreme să zăresc două tolbe cu săgeţi care-şi rupseseră învelitoarea şi se ciocneau între ele.

Panica, într-adevăr, începuse. Am rămas locului şi am numărat o sută şi douăzeci de maşini. Curînd au dispărut în valea oraşului, şi noi ne-am dus la masă. La intrarea în local ne-a oprit un individ care vindea nişte pălării gălbui cu aspect metalic, asemenea unor străchioare. Cerea un dolar pe bucată, susţinînd că prezintă garanţii *totale împotriva pulberii atomice şi a ploii radioactive. M-am* înfuriat deodată prosteşte şi am ţipat la el, dar băieţii i-au luat apărarea. În timpul mesei au mai venit doi ambulanţi. Primul vindea ochelari antiatomici, al doilea nişte minimuri, bune pentru nudişti, avînd în ţesătură fire de plumb şi azbest. Minimurile, ca protecţie împotriva sterilizării, erau caraghioase, şi ambulantul — un şmecher neruşinat. Întrucît îmi recăpătasem buna dispoziţie, i-am reamintit că moartea celulelor sexuale nu se datoreşte radiaţiilor ce pătrund prin pantaloni ca nişte andrele, ci infecţiei periostului *, a organelor interne care nasc globule roşii. N-a înţeles mare lucru şi mi-a plasat un minimum.

După-masă ne-am dus la clubul actorilor. Au trecut din ziua aceea trei luni, dar îmi amintesc totul de parcă străzile şi oamenii erau în bătaia unor reflectoare. Timpul, care de obicei se desfăşoară rapid în amintiri, se derulează încet cînd îmi revine în minte barul clubului, unde am sporovăit mai bine de două ore. Obosisem dezbă-

* Periost — ţesut fibros care înveleşte osul (n. r.).

tind teatru şi muzică, literatură şi plastică. Se făcuse ora şase cînd am ieşit. N-am putut să luăm omnibuzul pentru că strada continua să fie plină de automobilele celor din Dorchester. Feţele crispate, lucrurile aruncate unele peste altele arătau că oamenii plecaseră în fugă, la întîmplare. Înjurau de mama focului pentru că nu mai puteau inainta, iar străzile laterale erau luate cu asalt. Cei mai mulţi îşi decapotaseră maşina, dar nu toţi indrăzniseră s-o facă. N-aveau prea mare încredere în protecţia oferită de pălărioarele galbene ce răsăreau pretutindeni, ca nişte ciupercuţe.

— E înalta societate a Dorchesterului, a observat unul dintre băieţi.

Intr-adevăr, după lucrurile încărcate în turisme, iţi dădeai seama că se scurg pe străzile oraşelului numai cartierele de high-life din Dorchester. Unii dintre ei aveau desigur şi adăposturi individuale în curtea vilelor, dar preferau să pună 40 km intre ei şi presupusul obiectiv al lui John Johnson.

Simţeam cum mă cuprinde din nou deruta. Mă aflam în secolul al XX-lea. Contemporan cu oamenii care descoperiseră tainele intime ale materiei şi foloseau toate tipurile de energie ca să zboare, să-şi prăjească chiftelele, să bea coca-cola la gheaţă. Şi iată că gnomii acestei materii supuse mîrîiau şi-şi arătau colţii, iar oamenii fugeau de mama focului. Priveam şi nu-mi venea să cred. Bulevardul care ducea la fluviu era mărginit de castani uriaşi, bătrîni. Soarele trecea cu greu printre ramurile lor înfoiate şi, sus, în coroana verde, păsările ciripeau. Totul părea paşnic la zece picioare deasupra pămîntului. Iar jos ţipau claxoane obosite, plîngeau copiii, şi cîinii schelălăiau.

Băieţii priveau deconcertaţi cele ce se intîmplau sub ochii noştri, iar după o vreme ne-am hotărît să vedem totul pînă la capăt şi am plecat spre barul lui Camuse. N-am scăpat de automobilele refugiaţilor decît trecînd vechiul pod aruncat peste fluviu şi ajungînd în cartierele muncitoreşti.

Trecusem parcă într-altă lume. Copiii se jucau in praful incins al străzii, alergau pe patine cu rulmenţi. Unii desenau pe gard, iar o femeie ţipa la ei. Prin faţa noastră trecură cîţiva puşti cu pene înfipte in păr şi azvîrlind cu bricege intr-o ţintă. Un bătrîn adormise pe o bancă în faţa porţii, şi pipa îi fumega între degete. Totul părea că se află la sute de mile de Broadway Line. Am urcat apoi o colină domoală şi prelungă acoperită de peticele grădinilor de zarzavat, şi drumul a cotit pătrunzind in bulevardul ce se avînta spre culmea Richard.

La Camuse nu mai era nici o masă liberă. Dar asta o puteai vedea numai după hainele aşezate pe spătarele scaunelor, după poşete, după ziarele lăsate pe mese. Clienţii îşi beau răcoritoarele în picioare, sprijiniţi de balustrada grădinii şi privind amuzaţi in valea de la picioarele lor. Ne-am apropiat şi noi să ne uităm. Jos, in căldarea

împădurită și foarte largă se puneau bazele unei enorme tabere. Se băteau pari. se prindeau cîrlige, se întindeau pînze; unii se căzneau să încropească pirostrii pentru atîrnat ceaunul, alții umflau saltele pneumatice. Pe alocuri se zăreau primele fuioare de fum aprinse sub vasele de aluminiu, și cîte o flăcăruie se juca deasupra ierbii.

Deodată însă, ca la un semnal, refugiații din Dorchester se opriră din treabă și porniră să urce dealul spre restaurantul lui Camuse. Cum ajungeau sus, se întorceau cu fața către fluviu și-și potriveau binoclurile.

— Nebunii, șopti cineva, așteaptă să explodeze bomba.

Intr-adevăr, erau nebuni. Tăceau cu toții, și în jurul lor plutea o liniște atît de mormîntală încît întreg localul amuțise. Nu mai mînca nimeni, încetase și clinchetul paharelor la bar. M-am uitat la ceas. Era șase fără cinci minute. In mod manifest împotriva panicei *colective am fredonat „Odată, odată, o floare...“, dar două sute de* perechi de ochi m-au fulgerat încărcați de ură.

Și de astă dată băieții m-au liniștit, în loc să se indigneze o dată cu mine. M-am așezat pe un scaun stingher, cerînd o sticlă de bere.

Am dus paharul la gură, și sticla mi-a zăngănit pe dinți.

Și în clipa aceea a explodat Colombina.

IV

Azi îmi dau seama că atunci mă dedublasem, eram doi inși — unul îngrozit, înnebunit aproape, și altul lucid, într-o expectativă inumană. Fugeam către Broadway Line și între timp conversam cu mine însumi și continuam raționamentul început după explozia bombei. Gîndeam cu totul altfel ca de obicei și eram conștient de asta.

Acest „altfel“ se referă la felul pur, neobișnuit de pur în care mi se înlănțuiau ideile. De obicei gîndesc în imagini. și multitudinea acestora mă determină uneori să pierd firul principal, să fac un efort pentru a alege și a înlătura. Visez necontenit așa cum cineva respiră tot timpul sau cum un boss își face neîncetat socoteli. Ei bine, în clipele acelea gîndul era rectiliniu, înfricoșător de limpede. Aceasta se întîmpla însă numai cu unul dintre cei doi Eugen Garrow. Celălalt, mai estompat, ce e drept, năștea imagini oribile. Apăreau burți sparte, ochi scoși, mîini smulse și amestecate, și toate acestea erau ale părinților mei, ale lui Miriam și Andrew, ale prietenilor din Dorchester pe care nu-i mai văzusem de mult.

Alături de mine mai fugeau cîțiva oameni, pe care-i ajunsesem din urmă. Toți aveau ochii holbați și gîfîiau puternic. Nici ei, nici eu nu priveam decît înainte și doar mormăiam cîte ceva cînd ne ciocneam coatele. Pe Broadway Line țîșniră pe lîngă noi cîteva ma-

șini militare, apoi cîteva mașini ale poliției. Încolo strada era pustie, la ferestre se trăseseră jaluzelele și nici un sunet nu se auzea afară de acela al aparatelor de radio lăsate deschise de stăpînii plecați de acasă. Nu se aprinseseră reclamele, și Chandowul arăta ca în urmă cu cincisprezece ani, cînd se făcuseră primele exerciții de apărare antiaeriană.

Nu se poate, nu se poate, nu se poate — repetam în neștire, automat. Alergam asemenea unui sportiv conștiincios, ritmînd respirația după pași : dreptul, stîngul, dreptul, stîngul — inspiră, inspiră, expiră, expiră și : nu se poate, nu se... nu se... nu se...

Am cotit pe strada noastră, una dintre cele mai vechi din Chandow, unde trăiseră și bunicii mei, unchii și mătușile mele — strada Democrației. Casa noastră era luminată a giorno *. Asta însemna că bătrînul era scos din fire.

Și, într-adevăr, cînd am intrat, m-a strîns în brațe, ceea ce nu se potrivea de loc cu sobrietatea lui.

Mama stătea puțin de o parte, și bărbia îi tremura. Știam că dacă n-ar fi fost bătrînul ar fi izbucnit în plîns. Dar în fața lui se abținea. Nu îndrăznea să-l zgîndărească cînd îl vedea surescitat.

—Bine că ești aici, Eugen — mi-a spus bătrînul. Ar trebui să ne interesăm, să aflăm ce se aude în oraș.

Nu pronunța numele lui Andrew pentru a nu o sili pe mama să se stăpînească mai mult decît îi era în putință.

— Să ieșim în stradă, am spus, poate o să aflăm ceva de la oameni.

— Nu ieșiți, ne-a oprit mama, cenușa atomică se împrăștie acum peste tot. Rămîneți aici, rămîneți măcar voi aici !

— Dar calmați-vă, am spus, Johnson și-a făcut experiența, atîta tot. E monstruos că s-a putut întîmpla, dar e o bombă curată. Că cei din Dorchester au fugit, e treaba lor.

— Nu ți-e rușine !? m-a întrerupt tata. Îl crezi pe idiotul ăla ? *Ți-ai pierdut și bruma de bun-simț în nopțile tale albe ? Ar trebui* să urli, să fierbi, că aici, lîngă noi, Johnson și-a putut arunca bomba. Și care „curată", domnule ? De ce crezi că e „curată" ?

— Cum, dumneata ai bănui ?!...

— Dar ce, ești nebun ?! Te-ai îndoit o clipă de nocivitatea ei ?

Tata pălise și bătea cu pumnul în masă.

— Nu înțelegi, omule, a zbierat, că aici s-a făptuit o crimă groaznică, de neconceput ? Nu vezi aspectul uman, imediat uman al faptului ? Deasupra noastră cineva cerne cenușă atomică ! Dar dacă vrei, a continuat, silindu-se să fie calm, să ieșim pe stradă.

Mi-am înfășurat capul și gîtul cu un fular gros. Am desfăcut puțin legătura în dreptul ochilor și mi-am prins ochelarii de automobilist. Mi-am îmbrăcat mănușile de hochei, mi-am înfundat o pălărie peste fular și pantalonii i-am strîns la gleznă cu șireturi. Bătrînul a făcut la fel și peste toate și-a așternut mantaua cauciucată. Apărin-

---

* A giorno — ca ziua, în limba italiană (n. r.).

du-ne astfel de eventuala pulbere atomică, eram amindoi jalnici și siniștri ca o tragere în serie a omului invizibil al lui Wells. Cind am ieșit pe Broadway am văzut că întreg Chandowul se costumase la fel. Era imposibil să mai recunoști pe cineva dacă nu ți se întipărise în minte cum își legăna coatele și cum își tirșiia picioarele.

Am oprit pe cițiva să-i întrebăm ce s-a întimplat de fapt, dar oamenii nu știau nimic și dădeau cele mai stupide răspunsuri.

Primul, un ins rotofei, care purta o mască de sudor, lipindu-i marginile de obraz cu bandă izolatoare, era de părere că Dorchesterul a dispărut. El insuși văzuse zburind prin aer turla bisericii metodiste, care se scufundase in fluviu cu un plescăit asurzitor. Al doilea era crăcănat și pirpiriu și se adăpostea sub o umbrelă. Declara că a ieșit din casă numai ca să bea whisky, asigurindu-ne că, după părerea lui, alcoolul este un antiradioactiv. Al treilea, paznicul muzeului de istorie se acoperise cu o glugă de femeie, lăsînd loc numai pentru o pereche de ochelari de soare. El credea că n-a fost lansată nici o bombă, dar că sărise în aer baza experimentală a zonei 110. După ce s-a depărtat de noi a început să cînte destul de tare un cha-cha și să danseze de unul singur.

Mai incolo patru derbedei spărgeau cu bastoanele vitrina unui magazin de băuturi și-și umpleau buzunarele cu sticle. Primul care a îndrăznit să-i împiedice a fost bătrînul, care s-a repezit și a pocnit pe unul dintre ei. Gestul era atit de neașteptat, incit derbedeii s-au oprit neștiind ce să facă. Atunci am sărit și eu urmat de cițiva trecători și haimanalele au dispărut. Am pornit mai departe întrebînd cind pe unul, cînd pe altul în legătură cu cele întimplate, însă nimeni nu știa nimic. Foarte mulți erau îngroziți, dar erau și unii care se amuzau, necrezînd o iotă din discursul lui Johnson. Își închipuiau că „bătrînul farmer" voise să-și transforme aniversarea intr-o zi de pomină aruncind în aer o tonă de trinitrotoluen *. Iar discursul nu și-l ținuse decit pentru a-i zgîndări pe cei din Washington.

Ajungind în centru, am găsit o mare de oameni în fața barului lui Snack. Fuseseră scoase citeva mese pe trotuar, pe ele se așezase un scaun, iar pe scaun stătea Terrendal, calm și senin, ca și cum s-ar fi aflat intr-un parc. Împrejur lumea se înghiontea, rîdea și-și arătau unii altora costumele cele mai grotești pe care și le încropiseră. Fiindcă Terrendal avea fața descoperită, unii începură să se dezbrobodească, și în curind nimeni nu mai era mascat.

— Ce se intimplă aici? am întrebat.

— Vorbește primarul, mi-a răspuns un omuleț gălbejit, se pare că are de gind să ne citească niște instrucțiuni.

— Instrucțiuni? Ce fel?

— Nu știe nimeni.

— Și de ce nu le-a comunicat prin radio?

Omulețul a rinjit.

— Prin radio? Ca să afle toată America?

---

* Trinitrotoluen sau trotil — explozibil clasic (n. r.).

— Dar cum? Crezi că în restul statelor nu se știe nimic?

— Nici n-o să se știe dacă e ceva neplăcut.

Terrendal ne-a întrerupt conversația ridicindu-se in picioare și bătind din palme.

— Dragii mei concetățeni, începu el, din capul locului țin să vă spun că panica de care au fost cuprinși unii dintre dv. e cu totul lipsită de obiect. Datorită unei banale experiențe, oameni în toată firea au ajuns să poarte tigăi in cap, să-și lipească ochii cu soluție cauciucată și să respire doar o dată la cinci pași.

Ascultătorii zîmbiră și se auziră chiar cîteva hohote de rîs.

— De altfel, urmă Terrendal, ceea ce vă spun nu reprezintă decit părerile mele personale, și dacă cineva o să aibă ceva de adăugat il rog să se urce pe *mobilierul lui* Snack și să ia cuvintul. La urma urmei, ce s-a intimplat?

— Ei, ce s-a întîmplat? tună o voce groasă.

— Ca să spun drept, incă nu sînt lămurit asupra exploziei, spuse primarul. După mine putea să fi sărit in aer chiar Johnson, urcat pe depozitul său de carburant. Sau, cum spun alții, un artificiu aprins cu *o tonă de trotil. Bunul nostru strămoș în viață e puțin cam deșucheat* și, după cum și-ar putea aminti cei mai in virstă dintre dv., dinsul manifesta asemenea mici curiozități încă din tinerețe. Dacă acum 30 de ani Johnson a vrut să deplaseze muntele Richard prin detonație, de ce să nu fi tras in cinstea aniversării sale o salvă care să fie auzită pînă la Washington? La inceput eu insumi am considerat emisiunea de ieri un bluf. Apoi am socotit că asemenea experiență n-ar fi cu totul reprobabilă dacă s-ar desfășura undeva în Pacific in prezența unor observatori. Și mi s-a părut oarecum ciudat faptul că ea a avut loc la 5 kilometri de Dorchester, în preajma conacului lui Johnson și în apropierea vilelor multor mici fermieri.

— Mai scurt! La subiect! strigă cineva. Vrei să ne impui capul cu vorbe? Spune ce avem de făcut?

— *Domnilor, dar dați-mi voie* ..

— Nici o voie, țipă o femeie. Vreau să mă intorc acasă. Se poate pleca pe șosea?

— Se aude că sînt și morți, strigă altcineva cu o voce răgușită. Spune-ne cite victime sînt?

— Pină unde a ajuns unda de șoc? întrebă, șuierat, un tînăr subțire cu ochelari. E adevărat că Dorchesterul arde?

Ultima întrebare fu urmată de o rumoare care nu prevestea nimic bun.

— Și acum, se auzi din nou vocea răgușită, pulberea cade peste noi?

— Domnilor, dați-mi voie, repetă Terrendal, mai aspru de astă dată. Voi fi scurt. Pînă la primirea unor noi știri, am sarcina să vă comunic hotărîrile consiliului municipal.

— Trebuia să le citești de la inceput.

— N-avem nevoie de discursuri acum.

Terrendal făcu semn cu mîna cerînd liniște și, scoțînd un petic de hîrtie plin de ștersături, citi :

— Cetățeni din Chandow. Azi, ora 18, pe terenul din preajma dealurilor Srand aparținînd domnului John Johnson a avut loc o explozie de mari proporții a cărei natură e încă necunoscută. Experții deplasați la fața locului n-au putut identifica tipul explozibilului folosit, constatînd doar că efectele experienței respective nu s-au tradus decît foarte puțin într-o creștere a radioactivității. Animalele-martori aflate la 500 de metri de centrul craterului sînt sănătoase și vioaie. Dar, întrucît faptul respectiv a produs oarecare neliniște în rîndul locuitorilor din orășelul nostru, s-a hotărît luarea următoarelor măsuri : se va cere trimiterea unei comisii de anchetă la fața locului ; domnul John Johnson va fi anunțat să se prezinte în fața acestei comisii fără întîrziere. Se vor lua măsuri pentru menținerea ordinii ca nu cumva afluența curioșilor pe terenul consacrat experienței să dea naștere la neplăceri. Se va constitui astfel un cordon, numit de „securitate specială", de-a lungul unui perimetru de zece mile în jurul craterului. Totodată — pentru menținerea ordinii — va fi alcătuit un al doilea cordon ce va cuprinde în interiorul lui orașul Chandow alături de orașele Wonders, Dubbs, Flint. La alcătuirea primului cordon vor contribui ofițeri, polițiști și voluntari. Cel de-al doilea va fi constituit dintr-o sumă de puncte de control aflate pe șosele, poduri, stații de cale ferată. Cetățeni, ajutați la menținerea ordinii ! Proporțional cu numărul locuitorilor, Chandowul are dreptul și obligația de a furniza o mie de voluntari. Echipamentul acestora va fi distribuit la Clubul aviatorilor de către maiorul Garry Baron, care răspunde de organizarea cordonului de securitate specială și de instruirea cetățenilor.

Terrendal tăcu și se așeză pe scaun.

— Ce-i asta ? spuse tata, palid de furie. Ce-i bătaia asta de joc ? N-au putut identifica natura explozibilului... radioactivitatea foarte puțin crescută... ?!

— Ce-i asta ? strigă și cineva de alături. Crezi că sîntem sugaci? Pentru ce-i nevoie de cordoane ?

— Vrem să plecăm acasă ! țipă femeia de mai înainte. Vrem să ne întoarcem la Dorchester !

— Circulația pe șosea e întreruptă pentru 24 de ore, spuse Terrendal. Cei din Dorchester n-au decît să rămînă în tabăra pe care și-au ridicat-o. În definitiv, nimeni nu i-a chemat la Chandow.

În clipa aceea, un portărel urcă pe masă și-i înmînă o hîrtie. Primarul o citi în fugă și, cu toată binecunoscuta sa stăpînire de sine, păli.

— Domnilor, spuse, duceți-vă acasă. Voluntarii să se prezinte la Clubul aviatorilor. Facem apel la toți oamenii de inimă din oraș. Și, pînă cînd nu se vor cunoaște exact urmările exploziei, feriți-vă să circulați prea mult. Voluntarii, evident, vor căpăta costume speciale.

— De ce ? întrebă vocea de bas.

— De ce ? se auzi glasul șuierat al tînărului cu ochelari.

— Se pare că explozia a deplasat o masă apreciabilă de pămînt uscat, pe care curenții o poartă pretutindeni. De altfel, asta se și vede.

Sub lumina puternică a lămpilor fluorescente, aerul părea încețoșat, cu toate că cerul era senin și plin de stele.

— Pulbere! strigă cineva cu vocea gîtuită. *Pulbere radioactivă!*

Cuvintele acestea avură efectul unei salve trase peste mulțime. Oamenii începură să țipe, și tot efectul liniștitor pe care-l urmărise Terrendal, prin discursul său, se spulberă. Broboadele fură trase peste ochi, pălăriile fură îndesate pe capete, și mulțimea se împrăștie în cîteva clipe.

— Groaznic! gemu bătrînul. Bestia asta se joacă cu noi ca și cum am fi niște cobai. Și nu știm nimic din ce s-a întîmplat acolo. Îți dai seama?

Bătrînul porni lîngă mine tremurînd de furie și nu găseam nici un cuvînt bun pentru a-l domoli. Nu puteam face altceva decît să încercăm să dăm un telefon. Ne-am dus la centrală și am cerut legătura cu fabrica lui Andrew. După aproape o oră a răspuns o voce leșinată și am bănuit că omul acela e bine înfășurat peste gură. Nu-l văzuse pe Andrew, dar știa că la ora 3 plecase mai toată lumea. Am cerut atunci Clubul arhitecților. Însă rețeaua telefonică a acelei părți a orașului fusese deteriorată. M-a săgetat o bănuială groaznică.

— Cum, am întrebat, clubul a suferit de pe urma exploziei?

— Nimic *n-a suferit de pe urma exploziei,* a răspuns telefonistul. Nu produceți panică, păstrați-vă calmul. Bună seara.

După timbrul vocii sale mi-am dat seama că centrala e sub supraveghere.

— Ce-a răspuns? a întrebat bătrînul.

— Totul e bine... totul e bine, am repetat prostește. Dar se pare că o parte a rețelei s-a deteriorat... Știi, zguduirea... Solul Dorchesterului *e instabil... Probabil, cablul subteran...*

Păream, desigur, stupid bîlbîind explicații, care mai mult îl iritau pe bătrîn.

— Și acum ce-i de făcut? a întrebat, sumbru.

— Acum?... Acum...

Într-adevăr, ce era de făcut? Unde putea să fie Miriam? Și Andrew? Șoseaua principală spre Dorchester trecea în apropierea conacului lui Johnson, intra în perimetrul de securitate specială. Dacă depășiseră zona aceea, trebuiau să fi ajuns acasă. M-am agățat cu furie de ideea aceasta.

— Andrew poate s-a și întors, i-am spus bătrînului, du-te acasă, *eu plec înspre Miriam și o să vă telefonez de acolo.*

Bătrînul a dat din cap și a plecat. De cum am rămas singur, m-a cuprins din nou valul de imagini oribile, și am pornit să umblu fără nici o țintă.

Întîi mi-a apărut imaginea lui Miriam, pe șosea, pe jumătate ascunsă sub o mașină carbonizată. Apoi am văzut-o aruncată de suflu peste cîmp, mai trăind încă. M-am scuturat ca de friguri. Trebuia să fac ceva... Să ajung acolo, oricum...

Am telefonat la ea acasă, dar nu răspundea nimeni. L-am sunat apoi pe tata. Mi-a spus că Andrew nu s-a intors și m-a rugat să nu intirzii in oraș. Să nu intirzii? Dar unde aș fi putut intirzia? Cine ar fi putut să mă indrumeze? Poate Garry?... Oh, dar Garry fusese indicat ca instructor al voluntarilor! Brusc desperarea mi s-a transformat intr-o speranță oarbă, copilărească. Garry! El putea să-mi spună cum să ajung acolo!

M-am intors din drum și am pornit in pas alergător spre Clubul aviatorilor.

*

* *

Cind am sosit acolo o parte dintre voluntari se și adunaseră. Era un grup mare de muncitori de la „Chandow-Steel" in frunte cu Tiberio Olivotto, care așteptau tolăniți pe jos și fumind. Iar lingă poartă era un alt grup care discuta aprins. Printre dinșii l-am recunoscut pe Mustață, și asta m-a bucurat mai mult decit orice. Medicul ăsta inalt, solid — pe adevăratul său nume Harris Israel — fusese totdeauna pentru mine simbolul bunului-simț și al sănătății morale. Il cunoșteam de aproape 15 ani și in afară de bătrini și de Miriam nu iubeam pe nimeni mai mult decit pe dinsul. Stătea acolo sub o glugă uriașă, spălată de ploi și l-am recunoscut nu după mustață și ochelari, ci după statură.

— Hello, micule, mi-a spus. Ești infofolit ca după baia de aburi. Ți-e frică să nu-ți pierzi vocea?

Eram la fel de inalt ca dinsul, numai că mult mai slab; dacă el imi spunea „micule", eu ii răspundeam prin „floricico". Și, oricit ar părea de curios, omul ăsta solid, trăit pe șantiere și in circumscripțiile medicale cele mai mizere, avea destulă gingășie pentru a fi numit „floricico".

— Pari nenorocit, micule, te-a indispus porcăria asta?

— Andrew și Miriam sint acolo, trebuie să ajung la ei.

— Oooo... Iartă-mă, fac numai gafe in ultima vreme. Să intrăm la Garry.

Inăuntru, maiorul se plimba de colo pină colo, palid și incruntat. A zimbit la vederea lui Harris, și, după ce a transmis un ordin prin telefon, ne-am așezat cu toții. A refuzat net propunerea mea de a mă lăsa s-o caut pe Miriam dincolo de cordonul special, apoi a spus:

— Nu l-au găsit.

— Pe cine?

— Pe Johnson.

— Dar, după cum spunea Terrendal, Johnson trebuie să se prezinte in fața unei comisii.

— O să se prezinte cind o să fie dispus.

— Cum adică? Vor să-l facă scăpat?

— Nu știu nimic precis, dar bănuiesc. Totul aduce a cavalcadă de nebuni. Vă dați seama ce o să iasă cu formarea cordoanelor? Mai mulți voluntari decît s-au prezentat pînă acum nu momiin nici cu aur.

— N-o să iasă nimic, a încuviințat Harris, n-o să se mai ofere nimeni.

— Dar trebuie, altfel toată periferia vestică a Dorchesterului o să năvălească aici. Încă nu îndrăznesc să vină pe șosea, fiindcă se tem de apropierea craterului. Dar în curînd o să încerce. Știu și ei foarte bine ce înseamnă să rămînă acolo.

L-am întrerupt:

— Garry, totuși ce a fost? Ce a fost de fapt?

— De fapt? Nu cred să fie vreun om în America în stare să-ți dea acum un răspuns precis. Eu îți spun ce cred: cei de extremă-dreaptă au încercat o torpilare a dezarmării. Atmosfera era propice apariției lui Johnson. Nu căutați totuși o înșiruire strict logică în cele ce s-au petrecut. După părerea mea avem de-a face cu fapta unui om căruia îi fuge pămîntul de sub picioare, avem de-a face cu un nebun. *Îngrozitor nu e faptul că nu se iau măsuri de rigoare imediat*, ci că persoane influente tind să mușamalizeze afacerea. Posturile de radio și cele de televiziune nu transmit nimic. Și dacă America a aflat ceva, Europa habar n-are. Ziariștilor nu li se îngăduie să vină aici. Vor avea permis de trecere prin cordoane doar cîțiva, aceia care, probabil, o să dezinformeze cu cea mai mare abilitate opinia publică.

— Atunci efectul bombei a fost...

— Îngrozitor, a continuat Garry, perimetrul închis de cordonul special e complet contaminat.

— Radioactivizat? În ce proporție?

— Mortală.

— Și pulberea de care a pomenit Terrendal?

— Ea se cerne pe o suprafață în care sîntem incluși și noi. Priviți!

Garry a scos o cutie de ebonit dintr-o husă de catifea roșie. Era un contor Geiger de fabricație militară solidar cu o cameră de ionizare.

— Ce vezi, doctore? a întrebat.

— Radioactivitatea e de trei ori mai mare decît cea obișnuită, a răspuns Harris. Crește continuu, Garry?

— Continuu.

— Și atunci?

— Atunci? Garry a surîs. Urmează să sosească fizicieni, ingineri, medici, aparataj de detectare radioactivă. Tot ceea ce industria noastră de război a produs sau a experimentat în scopuri... defensive.

— Și oamenii? Oamenii vor fi lăsați aici, în zona asta periculoasă?

— Doar pînă la noi instrucţiuni. Nici un radioactivizat nu trebuie să scape în partea „curată" a Americii.

— Oamenii ar trebui să fugă necondiţionat, chiar acum, a spus Harris, să scape de aici. Dar o fugă în panică ar provoca tot atîtea victime cît un linşaj în masă. De aceea trebuie păstrată ordinea.

— Ar trebui.

— Şi tu crezi că o să mă bag în porcăria asta?

— *Doctore*, a spus *Baron*, dacă voi, cetăţenii cinstiţi, nu-mi daţi ajutor, se vor oferi organizaţiile de dreapta să mă ajute.

— Şi noi ce-am putea face?

— Să-i lăsaţi pe refugiaţi să treacă. Dar în condiţiile unei ordini *severe şi selectîndu-i*.

Intr-adevăr, la asta nu mă gîndisem. In cordoanele anunţate de Terrendal trebuiau deschise porţi!

— Se cunoaşte în oraş efectul radioactiv al exploziei?

— *Nu, F.B.I.-ul a avut grijă să-i ridice acum două ore pe amatorii de fizică ce posedau contoare Geiger*. S-a motivat că prezenţa lor ar putea constitui o sursă de panică.

— Dar, Garry, nu-ţi dai seama că toată porcăria asta nu poate *dura mai mult de 24 de ore şi că mîine totul o să se dea peste cap?*

— Garrow, aş vrea ca pînă mîine seară jumătate din oraş să-şi ia tălpăşiţa. Dar, aparent, sînt silit să mă opun. S-ar putea ca, la urma urmei, radioactivitatea să nu atingă o limită nepermisă. S-ar *putea, tot atît de bine, ca efectele nocive să apară abia peste 20 de* ani. Dar totodată s-ar putea întîmpla ca mulţi dintre oamenii pe care-i cunoaştem să moară de maladii teribile, unele fără urme exterioare — cancere ale sîngelui —, altele însoţite de plăgi. Unii vor naşte copii *incapabili de a trăi, alţii sînt ameninţaţi de orbiri, din cauza xeroftalmiei**. Zadarnic, peste 5 ore, se va încerca spălarea unei părţi a reziduurilor cu ajutorul unei ploi artificiale. Două sute de meteorologi lucrează acum la asta. Ploaia va spăla, poate, o parte a pulberii, dar cea mai mare parte a acesteia s-a înălţat mult prea sus pentru a mai putea fi antrenată.

— Şi atunci, Garry, în ultimă instanţă ce-i de făcut?

— In ultimă instanţă... îmi ceri o declaraţie mult prea revoluţionară pentru un militar. Să discutăm acum despre necesităţile imediate. Principala voastră grijă să fie cordonul.

— Trebuiau făcute grupe de urmărire a lui Johnson, nu cordoane, a spus Harris. Tu nu crezi că ticălosul ăla e undeva pe aproape? Nu crezi că se află împreună cu acoliţii lui prin preajma dealurilor Srand? Nu se poate să nu aibă puncte de observaţie pentru cercetarea efectelor exploziei.

---

* Atrofia şi uscarea conjunctivei şi a corneei (n. r.).

— Miriam şi Andrew sînt acolo, am spus, restul nu mă interesează. M-am săturat şi de F.B.I., şi de anchete, şi de urmăriri. Dar acum ce am de făcut ? Spune, Mustaţă, radioactivizaţii sînt molipsitori ?

— Nu, ar trebui însă transportaţi într-o zonă neinfestată pentru a fi îngrijiţi. Nu aveţi nici o indicaţie în sensul ăsta ?

— Ba da, a răspuns Garry, avioanele speciale pentru transportul lor vor ateriza mîine în preajma cordonului special. Pista se execută acum. Dar pînă atunci nu trebuie să se producă accidente. Soldaţii au şi plecat, sînt acolo. Pretextul cu care vor fi opriţi refugiaţii e : toţi cei atinşi de pulberea exploziei sînt molipsitori. Trebuie deci izolaţi. Iar motivele reale sînt : cît mai puţine veşti despre întîmplare, cît mai puţini martori oculari. Scandalul trebuie înnăbuşit.

Garry s-a întrerupt căci suna telefonul. A ascultat cîteva clipe, apoi a strigat : „Nu tratez cu voi. Vă anunţ doar că dacă produceţi vreo tulburare în orice parte a Chandowului, vă împuşc ! Spune-i marelui dragon să nu facă o mişcare fără ordinul meu !"

A trîntit receptorul şi a mormăit.

— Canaliile... Era cineva din Klan... Mi se pare că am recunoscut vocea lui Porter. Îmi spunea că vor să-i scoată pe negri din cartierul lor, ca să-i oblige să facă parte din cordon. Dar pe onoarea mea că-i curăţ dacă încearcă să-i chinuie pe nenorociţii ăia. În ceasurile astea, eu sînt reprezentantul ordinii la Chandow. Dar voi căutaţi să fiţi calmi, să nu folosiţi armele.

— Nici o grijă, Garry, am spus, o să-i oprim pe refugiaţi fără să tragem. O să le explicăm.

Baron a surîs amărît :

— Să explici, Garrow, cui ? Unor oameni înnebuniţi care fug pentru a scăpa de moarte ? Cea mai fierbinte dorinţă a mea e ca cei din Dorchester să fi trecut de acum de punctele în care se va constitui cordonul. Să nu uităm un singur lucru : există catastrofe ale căror urmări pot întrece calamitatea iniţială. Şi eu vreau să împiedic haosul ce s-ar putea produce. Şi asta cu ajutorul vostru şi al lui Olivotto care e un băiat de nădejde. Gata. Să mergem afară.

Am ieşit. Oamenii stăteau trîntiţi pe jos, fumînd, ca într-un bivuac.

— Drepţi ! a strigat Garry. Pentru 24 de ore va trebui să vă conformaţi unei discipline severe.

Oamenii s-au ridicat alene, îndreptîndu-şi straiele carnavaleşti. Văzîndu-l pe maior doar în uniformă, cu faţa descoperită, cîţiva şi-au scos fularele de pe obraz. În clipa aceea a sosit în fugă un locotenent care i-a raportat ceva lui Garry. Dînsul i-a făcut semn să aştepte.

— Chestiuni urgente mă împiedică să vă explic pe larg ce aveţi

de făcut, le-a spus voluntarilor. Din clipa asta sînteţi la ordinele doctorului Israud. Duceţi-vă să primiţi echipamentul. Instrucţiunile urmează.

Şi, făcîndu-ne semn să ne apropiem, a adăugat încet, numai pentru noi :

— Măcelul pe şosea a început. Ku-Klux-Klanul atacă cartierul negrilor. Rămas bun, băieţi. După ce-i calmez pe klavalierii * lui Porter, vă ajung din urmă.

Şi, nesinchisindu-se că mîna de voluntari aşteaptă din partea lui un discurs patriotic, s-a urcat într-un Willys şi a dispărut.

V

Cerul era plin de stele. Luna se ridicase deasupra dealurilor Srand, subţire şi încovoiată ca într-o mie şi una de nopţi. Pe Broadway Line jucau reclamele luminoase şi către est cerul avea culoarea roşiatică — ardeau pădurile lui Johnson. Străzile erau din nou pustii — oamenii se temeau să nu fie luaţi ca voluntari în cordonul de securitate specială. Nu vedeai decît cîţiva poliţişti şi, din loc în loc, ofiţeri în faţa clădirii poştei, telefoanelor, a marilor depozite de carburanţi.

Autobuzul în care ne aflam fîşiia pe asfalt ca şi cum sub el ar fi fiert un ceainic şi mă chinuia un somn bolnăvicios. Am închis o clipă ochii şi am visat o excursie grozavă pe care o făcusem cu o lună în urmă cu Miriam. Am visat amănunţit picnicul luat pe iarbă, plimbarea prin pădure şi prima noastră îmbrăţişare într-o mică peşteră pierdută în verdeaţă.

M-am trezit izbindu-mă de spătarul scaunului din faţă. După ţigara care încă nu se consumase, am înţeles că visul meu nu durase decît foarte puţin. Dar fără îndoială că aş fi dormit mai departe dacă autobuzul nu s-ar fi oprit.

Am aruncat o privire pe geam şi, după sîrma ghimpată, aşezată pe garduri duble, după lămpile oarbe ale sentinelelor, am bănuit că sîntem în zona 110 Un căpitan grăsuliu, cu o privire pierdută, ne-a primit şi s-a recomandat doctorului — maiorul dăduse deja dispoziţii precise. Am fost conduşi pe o cărăruie între două şiruri de barăci, apoi într-o cameră foarte mare cu aparate de gimnastică. Domnii de la 110 rămîneau şi iarna acolo să-şi continue experienţele şi aveau nevoie de corpuri sănătoase pentru minţile lor sănătoase...

Ne-am dezbrăcat pentru a ne pune hainele de protecţie şi am avut vreme să-i privesc în voie pe voluntari.

* Klavalier — membru al Ku-Klux-Klanului

Cei mai mulţi erau muncitori de la Chow-Steel, pe care, desigur, ii antrenase in acţiune Tiberio-Olivotto. Americanul ăsta de origine italiană işi păstra firea lui insorită şi pătimaşă de mediteranean în orice împrejurare. Făcea să-l vezi: inalt, solid, suplu, cu faţa brăzdată de două cute adinci, veşnic bine dispus şi nesupunindu-se nimănui. Era de meserie ajustor mecanic şi opiniile lui de stinga erau bine cunoscute de intregul Massachusetts, iar in urmă cu cîţiva ani chiar Snowders il anchetase pentru campania pe care o dusese în favoarea soţilor Rosenberg. Dar pe lingă muncitorii de la Chow-Steel şi mulţi mici negustori şi funcţionari, apăruseră şi citeva figuri din pleava Chandowului.

Frank şi Garter erau doi vlăjgani cu umerii lăsaţi, cu frunţi mititele, buzaţi, de-ţi era mai mare dragul să ţi-i închipui sărutînd o fată. Amîndoi sufereau de un uşor strabism, şi privirea asta rătăcită, sub fruntea modestă, nu te impresiona de loc plăcut. Frisco, mîncătorul de negri, avea o figură de călău de operetă, sprîncenat, masiv, păros. Rîdea tare, se bucura de orice şi adevăratul său caracter de „mîncător" nu ieşea la iveală decît în linşajuri sau in vreme ce-şi povestea isprăvile. Slim, borfaşul, pe care-l ştiam din ziare, nu lua parte la conversaţia gălăgioasă a celorlalţi şi zîmbea cu stinjeneală auzind injurăturile lui Frisco. Mai erau mulţi alţii pe care-i ştiam mai puţin sau al căror nume il uitasem reţinindu-le numai figura şi anecdota ţesută în jurul persoanei lor.

Efectul produs de prezenţa acestor cetăţeni ai Chandow-ului — pe care ii crezusem la închisoare — era amplificat de felul in care se costumaseră. Unul işi scotea dintr-un joben scăfirlia bandajată cu tifon, altul descoperea de sub o cască de aviator un fular femeiesc ce-l cuprindea după ceafă şi urechi, al treilea purta două combinezoane peste vestă, al patrulea încăpuse într-un costum de cauciuc folosit la vînatul sub apă. Cîţiva erau înfăşuraţi în feţe de masă nylon, iar cei mai mulţi purtau peste pantaloni minimuri antiradioactive. Pe Snowders l-am recunoscut cel mai tirziu pentru că, strecurat in celălalt colţ al încăperii, ne intorcea spatele.

Căpitanul a revenit după citeva minute însoţit de cîţiva soldaţi. Aduceau costumele speciale confecţionate pentru războiul nuclear. Erau salopete complet închise, dintr-un material kaki, cu glugi, mănuşi mari şi ghete uşoare prinzînd partea de jos a pantalonului. Faţa acoperită cu acelaşi material avea in partea de sus un vizor lat dintr-un plastic asemănător plexiglasului, puţin violaceu. N-am păstrat pe noi decît o cămaşă şi chiloţii — nu pentru că altfel ne-ar fi fost frig, ci datorită asprimii costumelor. Căpitanul a citit un instructaj foarte scurt: să nu bem apă de la nici un robinet aflat în zona cordonului, să nu atingem copacii, iarba, pămîntul decît cu tălpile

ghetelor; să nu ne scoatem gluga spre a ne răcori, mai ales dacă plouă.

Apoi ne-am urcat din nou in maşini, uniformi ca nişte roboţi scoşi în serie, singurul uşor de distins fiind Harris, datorită banderolei înguste, albe, fixate pe braţul sting.

Autobuzele părăsiră pădurea şi trecură pe şoseaua aflată la poalele dealurilor Srand. Pe măsură ce urcam şi orizontul cîştiga adîncime, incendiul pădurilor lui Johnson devenea din ce în ce mai vizibil. Apoi şoseaua coti, părăsind poalele dealurilor, şi se îndreptă spre calea ferată. Din marginea drumului ieşiră doi soldaţi cu automatele în cumpănire, il văzură pe căpitan şi se retraseră. Înaintarăm încă vreo cîteva sute de metri şi ne oprirăm. Oamenii săriră jos, în tăcere. În faţa noastră era cîmpul neted şi luminat de incendiu, în dreapta calea ferată, in stinga muntele Richard. Siluete de militari se desprindeau din întuneric, şi, după cîteva clipe, am distins şi conturul unor maşini de o formă bizară. La lumina unei lanterne am ghicit cărui fapt îi datorau bizareria: maşinile erau de fapt... tanchete. Autorităţile se pregătiseră deci pentru menţinerea unei ordini deosebit de stricte.

N-am mai apucat să schimb o vorbă cu Harris, cînd deasupra noastră s-a auzit zumzetul specific al avioanelor de vînătoare, şi o clipă după aceea cerul s-a acoperit de paraşute luminoase. Efectul a fost paralizant. Nimeni n-a mai scos un sunet, ostaşi şi civili se holbau în sus, cu capul dat pe spate, stranii, neomeneşti în echipamentul lor antiatomic. Păreau o ceată de marţieni înmărmuriţi de jocul fantastic al unor sori artificiali. Liniştea era atît de adîncă încît se auzeau trosnetele focului îndepărtat. M-a cuprins un tremur uşor, de neînfrînt. Lumina aceasta rece, descoperind toate firele de iarbă, frunzele pomilor, îmi amintea ciuperca aceea ce crescuse ieri din pămînt lipindu-se de nori. Erau două fenomene monstruoase, copleşitoare, strivind omul. Unul prefăcuse sute de americani in surse radioactive, celălalt transforma noaptea în zi, silindu-l pe individ să se bage în pămînt pentru a nu se simţi cu toate mădularele descoperite.

Liniştea a fost spartă de vocea căpitanului care ne însoţea. Se vedea că-i e scîrbă de adunătura noastră de civili, dar ordinele erau precise şi dînsul venise acolo spre a le executa.

— Domnilor, a spus, din clipa aceasta misiunea dumneavoastră trece din faza de pregătire in faza de executare. Veţi fi împărţiţi în două grupe. Ambele vor depinde de domnul doctor Harris Isrand, care va conduce personal grupa întîi. Vă rog să vă împărţiţi în două, la dreapta şi la stînga mea, după preferinţe personale.

După o scurtă şuşoteală, oamenii s-au adunat în două grupe.

L-am recunoscut pe Snowders după șovăială — nu știa cum să aleagă sectorul mai puțin primejdios.

— Doctorul Isrand, continuă căpitanul, va prelua conducerea grupei intîi, cu care se va deplasa trei kilometri spre nord, acolo unde șoseaua face un cot la distanță maximă de calea ferată. Cealaltă grupă, sub comanda domnului Tiberio Olivotto, va merge spre sud pînă la frontiera statului Connecticut, unde există o rețea de drumuri carosabile. In general dumneavoastră trebuie să vorbiți cu refugiații din Dorchester, să-i sfătuiți să fie calmi, să se întoarcă spre aerodromul ce va fi dat în folosință mîine în zori, lîngă vechea pistă de decolare. Trebuie să ferim America de acești cetățeni radioactivizați fără voia lor și totodată să avem grijă ca cei care au suferit direct de pe urma exploziei să fie detectați. Nu e cazul să vorbim mai mult de această experiență a domnului Johnson fără a risca să ne dăm pe mîna propagandei de stînga. La ora aceasta desigur că marile ziare și-au și trimis reporterii încoace. Nici unul însă nu va trece de cordonul de securitate națională. În mod expres vă atragem atenția că n-aveți voie să fotografiați nimic.

Gîndurile mele amorțite se limpezeau. Nu mai aveam puseuri de ură, nu mai protestam mental, cu vehemență. Înțelegeam că haosul își alungă turbioanele cețoase numai în lumea noastră mică, de funcționari și intelectuali, de gospodine și muncitori. Noi nu pricepeam nimic, izbindu-ne de acest zeu al stupidității care părea să guverneze totul. Dar sus, sus de tot, în înaltele cercuri ale Wall Streetului domnea o limpezime olimpică. Domnii aceia știau bine ce trebuie să facă, și neînțelesele forțe și evenimente care pe noi ne amețeau erau în mîinile lor și se jucau cu ele. Întrucît experiența lui Johnson nu reușise, aveau, poate, să-l declare criminal. Dar ochii Americii și ai lumii trebuiau feriți de imaginea murdarei Colombine. Eminențele cenușii care-și deschiseseră palmele pentru a da drumul bombei nu aveau să pățească nimic. Cel mult acei specialiști care teoretizaseră această eroare științifică. Dar nici de creierii lor strategici și atomici nu se puteau dispensa șefii lui Johnson. Singurii care puteau fi acoperiți în liniște cu pămînt și asfalt erau americanii mijlocii. De la înălțimile acelea olimpiene era, desigur, destul de greu de distins între Carter, Frank, Slim, pe de o parte, și Garry Baron, Harris, Garrow, pe de altă parte.

În timp ce căpitanul cel grăsuliu vorbea, mă gîndeam la toate acestea fără surescitare, dar cu o mare oboseală.

Căpitanul sublinie că principalul nostru rol e să întoarcem din drum eventualele automobile care ar fi venit dinspre Dorchester, convingîndu-i pe oameni să se îndrepte spre pista proaspăt construită. De acolo aveau să fie transportați în vest cu avioanele. Adăugă că vom

găsi la el un sprijin complet pentru orice fel de situaţie şi ne ură succes deplin.

Şi din nou luarăm loc în autobuze, lunecînd fantomatici pe şosea cincizeci de bărbaţi cu glugi kaki deschis, impersonali şi parcă lipsiţi de viaţă.

Am atins înainte de miezul nopţii punctul repartizat. Sub cota Well crescuse un adevărat oraş, un oraş care continua să se ridice, sub ochii noştri, ca o colonie de microorganisme. Patru faruri luminau şoseaua şi alte patru, îndreptate în jos, tabăra. Erau vreo zece corturi mari, cele mai multe avînd la intrare stema crucii roşii. Două dintre ele erau împodobite cu un fel de zigzag galben, închipuind un fulger. Mai în spate era cortul instalaţiei de forţă care dădea energie aparatajului medical, lumină şi mişca o mică foreză.

— Ce tot scobesc acolo? am întrebat.

— Gropi, a răspuns un militar.

— Pentru cine?

— Pentru cine o să fie nevoie.

Calmul cîştigat cu greutate mă părăsi pe dată. Oricît voiam să înţeleg totul cu absolut cinism, mereu apărea un element care mă depăşea şi-mi biciuia sîngele. Mustaţă a observat numaidecît că m-am crispat şi m-a bătut pe umăr:

— Linişteşte-te, micule. Sîntem aici tocmai ca gropile astea să nu se umple. Hello, Snowders, vino, te rog!

Robert s-a apropiat de noi. Vasăzică Harris îl ochise pentru grupa noastră. Măcar blestematul ăsta de denunţător să nu aibă o noapte uşoară!

— Snowders, bine că ai nimerit la noi, a spus doctorul. Eşti bun de gură şi ai prestanţă. Cînd cei din Dorchester o să ajungă aici, ai putea să le vorbeşti despre această mică experienţă.

— Te rog, Isrand, lasă glumele proaste. Sînt întors pe dos de ticăloşia care s-a făcut aici. Şi fără aluzii; asta n-ar putea decît să toarne ulei pe foc. Dar... dar voi auziţi? Să ştiţi că vin... Da, ei sînt! Doctore, ar fi totuşi bine să tragem un foc în aer, să se vadă că sîntem o forţă... ar trebui, totuşi...

Dar dorinţa lui nu putea fi dusă la îndeplinire. Trebuia ca cei din Dorchester să fie domoliţi, nu întărîtaţi. Încă nu se vedeau decît farurile lor, oarbe în strălucirea reflectoarelor taberei. Căpitanul a sezisat aceasta, ordonînd ca trei dintre şuvoaiele de lumină pe care le abăteam asupra şoselei să fie întrerupte, iar al patrulea să treacă pe fază mică.

În clipa cînd reflectoarele s-au stins, de după arcul larg al drumului străjuit de copaci au apărut automobilele din Dorchester.

În faţă era un Cadillac căruia îi dispăruse un sfert din caroserie. La volan era un bărbat între două vîrste, plin de sînge, care

se silea să-şi țină capul drept. Harris a alergat în intîmpinarea lui, şi dînsul a stopat. Am pornit cu doctorul de-a lungul şiragului de maşini, mergînd parcă pe picioare de plumb, cu fruntea acoperită de o sudoare rece. A doua maşină era tot un Cadillac, ce nu stopase la timp, izbindu-l pe cel din față. Am privit înăuntrul lui. La volan nu era nimeni. Pe bancheta din spate, căzute una peste alta, zăceau trei femei. Automobilul fusese remorcat, de aceea alunecase pînă la tamponul primului. Următorul era un Ford nou, cu parbrizele plesnite. Am vrut să deschidem portiera, dar cineva o ținea foarte strîns dinăuntru. se temea, desigur, că va inhala praf radioactiv.

Continuam să inaintez alături de Harris in dreptul acestui panopticum * mobil, al acestui panopticum uman pe care trebuia să-l intoarcem din drum către aerodrom. Insuşi efortul mecanic cerut şoferilor părea o nebunie şi nu-mi puteam inchipui atîtea sute de automobile făcind cale întoarsă, alunecind unele pe lingă altele, silindu-se să intre in coloană, să lase liberă partea dreaptă a şoselei. Ar fi fost o incercare absurdă chiar dacă ai fi avut de-a face cu oameni calmi, odihniți. Dar cine avea să-l convingă pe tînărul cu o privire de dement de la volanul Buickului, care scosese un pistol la apropierea noastră, că ar fi mai bine să-şi intoarcă automobilul? Cine putea vorbi cu femeia care urla fără incetare să eliberăm drumul? Poate că oamenii aceştia aflaseră de instituirea cordoanelor cu ajutorul posturilor de radioamatori. Totuşi veniseră pînă aici, ceea ce insemna că vor să treacă cu orice preț.

Mustață s-a oprit brusc. Prin vizor îi zăream figura galbenă, in prada unei cumplite emoții. Mi-a făcut semn că putem să ne intoarcem. Am revenit in capul coloanei, unde se adunase întregul grup de voluntari din Chandow.

Mustață şi-a scos gluga şi a ciocănit in microfonul proaspăt instalat. Apoi a început să vorbească cu o voce gîlgîitoare, pe care megafoanele o rostogoleau peste cîmp.

— Cetățeni din Dorchester, a spus. drumul e distrus de explozie. Noi am venit aici în Willysuri şi tanchete. Nu aveți pe unde trece, şi. chiar dacă ați face-o, ați intra in altă zonă radioactivă. Sîntem aici ca să vă ajutăm. Cei pe care explozia i-a surprins pe şosea şi au fost răniți vor rămîne aici spre a căpăta ingrijirile de urgență. Ceilalți, absolut toți valizii, vor face cale întoarsă, îndreptîndu-se către aerodromul construit în apropierea vechii piste. Două sute de avioane sînt puse la dispoziția noastră. Veți fi transportați pentru un amănunțit control sanitar in spitalele din Wihbley. Veți...

Dar vocea îi fu acoperită de un urlet colectiv. Refugiații țipau, claxonau, fluierau, pentru a căpăta cale liberă.

---

* [illegible] sau expoziție de figuri de ceară (n. r.).

Atunci Frisco, omoritorul de negri, a avut o inițiativă. Smucindu-l la o parte pe șofer, a sărit la volanul Cadillacului din față, a dat drumul la motor și a întors mașina. Exemplul său a fost urmat și de ceilalți. Primele zece mașini ale coloanei porniră înapoi către aerodrom. Dar nu înaintară decît cincizeci de metri. N-am aflat niciodată dacă au fost oprite de coloana care era împrăștiată de ambele părți ale șoselei sau dacă ei înșiși s-au răzgîndit, dîndu-și seama că vor trece iar pe lîngă craterul Colombinei. Cert e că au venit înapoi în fugă, făcînd semne desperate că n-au putut răzbi.

(Continuare în numărul viitor)

Combinatul poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

2012

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

CLUB

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Abonamentele la revista „Ştiinţă şi Tehnică" şi la colecţia de „Povestiri ştiinţifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituţii şi de la sate, secţiile de difuzare a presei, precum şi de către factorii şi oficiile poştale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREŢUL 1 LEU